

AC - sekretariatet

Maj 2010

• The Danish Confederation of Professional Associations
• Akademikernes Centralorganisation

Det frie valg eller det frie fald

AC har nu færdiggjort rapporten "Det frie valg eller det frie fald?" om overgangen fra studium og job. Det har været en spændende proces siden vi i foråret 2008 modtog økonomisk støtte fra Beskæftigelsesministeriet til at gennemføre denne ganske omfattende undersøgelse.

Der skal derfor lyde en tak til ministeriet for at medfinansiere et økonomisk fundament for en så omfattende undersøgelse. Derudover vil jeg gerne takke de mange personer, der har deltaget i undersøgelsen, i de to styregrupper samt i vores konference om resultaterne d. 14. april 2010.

Det har for AC været en fornøjelse at følge den opmærksomhed og debat, der efterfølgende har været for rapportens analyser og konklusioner. "Det frie valg eller det frie fald?" har som håbet bidraget til en endnu mere involverende platform for bedre og tættere samspil mellem uddannelsesinstitutionerne, arbejdsmarkedet og beskæftigelsessystemet.

Jeg har i den forbindelse det klare håb, at universiteterne tager rådet om en tidligere og tættere vejledning til sig, og at der via denne vejledning ansøres et tydeligere arbejdsmarkedsfokus hos de studerende tidligt i deres uddannelsesforløb. Tilsvarende håber vi, at rapporten giver anledning til en forstærket diskussion, om hvordan der i den beskæftigelsespolitiske indsats kan sikres et bedre kvalitativt niveau, som kan understøtte den enkelte dimittends aktive jobsøgningsindsats.

I AC ser vi frem til et fortsat godt samarbejde med alle aktører på feltet. Vi håber, at vores rapport kan være til fortsat inspiration og diskussion. Og vi stiller gerne op til arrangementer eller lignende, hvis der skulle være ønske herom.

Den elektroniske udgave af rapporten kan findes på www.ac.dk/437/1/1/1223

Med venlig hilsen

Erik Jylling

Formand

Det frie valg eller det frie fald?

- overgangen fra studium til job

Sammenfatning	4
Undersøgelsens baggrund og formål	4
Metode	5
Oversigt over rapportens hovedkonklusioner	7
Refleksioner og perspektiver	10
Forbedringsmuligheder og forhindringer for de studerende.....	10
Kulturer der kan hæmme vejen for de nyuddannede?	11
De skjulte spilleregler: Krav til dobbeltkvalificering.....	12
Hurtigt færdig eller helt færdig?	13
Hurtigt ud i arbejdsløsheds køen – mødet med beskæftigelsessystemet	15
Fra universiteter for de få til universiteter for de mange	16
Kapitel 1: Faktorer bag dimittenders ledighed og beskæftigelse	20
1.1 Regressionsanalysen.....	22
1.1.1 Uddannelsesretning.....	25
1.1.2 Tidlig jobsøgning	25
1.1.3 Studiejob	30
1.1.4 Praktikophold.....	34
1.1.5 Karaktergennemsnit.....	34
1.1.6 Jobsøgningsbredde	34
1.1.7 Deltagelse i karrierefremmende aktiviteter på uddannelsesinstitutionen	34
1.1.8 Studietid	35
1.1.9 Etnicitet.....	35
1.1.10 Familiebaggrund, køn og alder	35
1.2 Den subjektive vurdering af egen ledighedsrisiko.....	35
Kapitel 2: Barrierer for den gode arbejdsmarkeds-strategi.....	38
2.1 Barrierer for tidlig jobsøgning.....	40
2.1.1 Specialeskrivning og jobsøgning samtidig?.....	41
2.1.2 Manglende kendskab til og præmisser på arbejdsmarkedet	42
2.2 Barrierer for studierelevant arbejde	44
2.2.1 Forskelle mellem uddannelsesgrupperne	44
2.2.2 Geografiske barrierer	48
2.2.3 Hvornår er et studiejob relevant for ens uddannelse?	50
2.2.4 Netværk.....	50
Kapitel 3: Myter og realiteter.....	54
3.1 Praktikophold	56
3.2 Karaktergennemsnit.....	59
3.3 Udlandsophold	62
3.4 Virksomhedssamarbejde og frivilligt arbejde.....	64

3.5 Strategisk uddannelsesvalg?	65
Kapitel 4: De karrierefremberedende tilbud på uddannelsesinstitutionen.....	68
4.1 Deltagelse i og vurdering af de forskellige tilbud	70
4.1.1 Forskelle mellem uddannelsesretningerne	72
4.1.2 Deltagelse i karrierevejledning fordelt efter præstation på uddannelsen.....	76
4.2 Uddybende fortællinger om de forskellige tilbud	77
4.2.1 Mentorordning.....	77
4.2.2 Jobsøgningskurser og kompetenceafklaring.....	79
4.2.3 Karrieremesse	80
4.3 Forslag til ændringer	82
4.4 Grund til refleksion.....	82
Kapitel 5: Kurs ukendt.....	84
5.1 Forskerspejlet.....	86
5.2 Kommunikation og anvendelighed	89
5.3 Normeret tid	94
Kapitel 6: Kultur på kollisionskurs	96
6.1 "Det voksne menneske"	98
6.2 Humanisterne	100
6.3 Det moderne projektmenneske?.....	103
6.4 Det naturvidenskabelige og tekniske univers.....	105
6.5 Det kunstneriske univers	107
6.6 Statskundskab	109
Kapitel 7: Jobsøgning i modvind.....	112
7.1 Faglig bredde i jobsøgningen.....	114
7.2 Sektorbredde.....	117
7.2.1 Gymnasiesektoren.....	119
7.3 Geografisk bredde.....	121
7.3.1 I anden landsdel.....	122
7.3.2 I udlandet.....	123
7.4 Jobtypebredde.....	124
Kapitel 8: Det Trehovede Monster	128
8.1 A-kassen	130
8.2 Jobcenteret	131
8.3 Anden Aktør	133
8.4 Jobsøgningskurset.....	135
8.5 Akademikerne overfor det trehovede monster.....	136

**Det frie valg eller det frie fald?
- overgangen fra studium til job**

Rapporten er lavet på baggrund af en survey-undersøgelse foretaget af Rambøll Management Consulting og en interview-undersøgelse gennemført af Louise Bjerregaard, AC.

Rapporten er skrevet af:
Louise Bjerregaard, Jonas Holst-Jensen og Niels Lykke Jensen

Tegninger af: Stine Illum

Tegningerne må ikke publiceres i trykte eller digitale medier uden forudgående aftale med tegneren

De kandidatstuderende og dimittender der medvirker i rapporten er alle anonymiseret. Deres navn er ændret, men deres studieretning er korrekt.

Rapporten er færdigredigeret d. 21. april 2010